

 **Guvernul
Republicii Moldova**

 **Biroul Relații
cu Diaspora**

DOR

**DIASPORĂ
ORIGINI
REVENIRI**

RAPORT

de monitorizare și evaluare a Programului DOR
Diaspora*Origini*Reveniri - 2023

Perioada desfășurării: 08-17 august 2023

Locul desfășurării: Pensiunea Holercani;

Organizatori: Biroul relații cu diaspora

I. Context:

DOR este un Program guvernamental implementat de către Biroul relații cu diaspora al Cancelariei de Stat, care are drept scop consolidarea legăturilor emoționale, culturale și de identitate ale tinerilor din diasporă cu țara de origine, Republica Moldova.

Obiectivul Programului fiind orientat pe:

- dezvoltarea, păstrarea și promovarea identității naționale a tinerilor moldoveni din diasporă prin cunoașterea limbii și istoriei, dansului și cântecului popular;
- explorarea și cunoașterea de către tinerii din diasporă a patrimoniului cultural, istoric-național și a tradițiilor naționale;
- cunoașterea de către tineri din diasporă a societății moldovenești contemporane;
- crearea rețelei de tineri din diasporă, capabili și dornici să promoveze Republica Moldova, să colaboreze și să contribuie la dezvoltarea țării de origine.

Anual, începând cu 2013, Biroul relații cu diaspora organizează – sub egida Guvernului Republicii Moldova și sub patronajul Prim-ministrului Republicii Moldova – Programul guvernamental DOR – Diasporă*Origini*Reveniri (*Programul DOR*).

Începând cu anul 2016, desfășurarea programului a fost reglementată și aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 200/2016 cu privire la aprobarea Strategiei naționale „Diaspora-2025” și Planul de acțiuni pentru anii 2016-2018 privind implementarea acesteia, activitatea fiind inclusă în planurile anuale ale Cancelariei de Stat și Biroului relații cu diaspora.

Până în prezent, pe parcursul anilor 2013-2023, au fost realizate 11 ediții consecutive ale Programului DOR, la care au participat un număr de peste 1000 de copii și tineri din peste 25 de țări (inclusiv Republica Moldova).

- I. 2013 - (*ediție-pilot*) - 25 de copii și tineri din Republica Estonia, Republica Elenă, Irlanda, Republica Italiană, Republica Portugheză și Republica Moldova, 6 țări;
- II. 2014 - 101 de copii și tineri din Republica Italiană, Republica Portugheză, Republica Elenă, Canada, Republica Kazahstan, Ucraina, Republica Franceză, Regatul Unit al Marii Britanii, Regatul Spaniei și Republica Moldova, 10 țări;
- III. 2015 - 80 de copii și tineri din Republica Italiană, Republica Portugheză, Republica Elenă, România, Regatul Spaniei, Republica Federală Germania, Ucraina, Canada și Republica Moldova, 9 țări;
- IV. 2016 - 100 de copii și tineri din Republica Italiană, Republica Portugheză, Republica Elenă, România, Regatul Spaniei, Republica Federală Germania, Ucraina, Federația Rusă, Republica Austria și Republica Moldova, 10 țări;
- V. 2017 - 100 de copii din Republica Italiană, Republica Portugheză, Regatul Spaniei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, România, Ucraina, Irlanda, Regatul Unit al Marii Britanii, Republica Austria, Republica Cehă, Republica Franceză, Republica Kazahstan și Republica Moldova, 14 țări;
- VI. 2018 - 100 de copii din Irlanda, Republica Elenă, Republica Franceză, Republica Italiană, Federația Rusă, Regatul Norvegiei, Regatul Spaniei, Republica Federală Germania, Statele Unite ale Americii, Republica Cehă, Republica Bulgaria, Republica Portugheză, Georgia, Canada, România, Ucraina, Regatul Unit al Marii Britanii și Republica Moldova, 18 țări;
- VII. 2019 - 120 de copii din Regatul Unit al Marii Britanii, Regatul Belgiei, Republica Portugheză, Ucraina, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Federația Rusă, Republica Italiană, Statele Unite ale Americii, Canada, Irlanda, Republica

Belarus, Republica Turcia, Georgia, Regatul Țărilor de Jos, Regatul Spaniei, Republica Cehă, Republica Franceză, Republica Bulgaria, România, Regatul Norvegiei, Elveția și Republica Moldova, 23 țări;

- VIII. 2020 - (ediție online) - 138 de copii participanți direcți, 300 de participanți indirecti din Regatul Unit al Marii Britanii, Republica Elenă, Federația Rusă, Republica Italiană, Statele Unite ale Americii, Canada, Irlanda, Republica Turcia, Georgia, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Republica Bulgaria, România, Regatul Norvegiei, Elveția, Republica Serbia, Republica Portugheză și Republica Moldova, 18 țări;
- IX. 2021 – (ediție online) - 138 de copii - numărul beneficiarilor direcți, 200 participanți indirecti din 18 state: Italia, Rusia, Regatul Unit, SUA, Canada, Portugalia, Georgia, Spania, Grecia, Irlanda, Serbia, Elveția, Turcia, Franța, România, Bulgaria, Norvegia, Spania și republica Moldova;
- X. 2022 – (ediție online) – 84 copii - numărul beneficiarilor direcți; numărul beneficiarilor indirecti: aprox. 25000 din state precum: Germania, Italia, Franța, Marea Britanie, Irlanda, Grecia, Portugalia, Iordania, Federația Rusă, și Republica Moldova.
- XI. 2023 – 100 copii din Italia, Portugalia, Grecia, Franța, Marea Britanie, Irlanda, Confederația Elvețiană, Germania, Belgia, Turcia, Ucraina, Cehia, Canada, România, Regatul Țărilor de Jos, Iordania și Republica Moldova.

Organizarea Programului DOR 2023

La ediția a XI-a a Programului DOR, selecția la Program s-a stabilit în baza câtorva criterii de eligibilitate:

- vârsta cuprinsă între 12-17 ani;
- să înțeleagă și să poată comunica la nivel de bază în limba română (nivel de bază conversație și nivel mediu de înțelegere);
- la ediția din 2023, au avut prioritate copiii și tinerii care nu au mai participat anterior la Program;
- copiii din Republica Moldova au fost selectați din localitățile partenere din cadrul programului Diaspora Acasă Reușește DAR 1+3.

Este primul an în care Programul s-a desfășurat în format offline, după 3 ediții online, cu planificarea următoarelor etape de implementare:

1. Lansarea programului: 20 martie 2023;
2. Aplicarea la program: 20 martie – 21 aprilie;
3. Desfășurarea programului: 08 august – 17 august.

II. Lansarea programului

Anunțul privind lansarea înregistrării la programul DOR 2023 a fost publicat pe paginile web oficiale ale Cancelariei de Stat și Biroului relații cu diaspora, www.DOR.md, distribuit prin poșta electronică la adresele membrilor diasporei, cât și pe rețelele de socializare (Facebook, Grupul DOR 2017-2023).

Rezultat: programul a fost lansat fără întârzieri.

III. Aplicarea la program

Procesul de aplicare la program a fost organizat în baza formularelor online, elaborate și publicate pe pagina web oficială a programului www.dor.md. Impedimente sau neclarități în procesul de aplicare la program n-au fost identificate.

Au fost depuse 171 de dosare din diasporă și 166 din Republica Moldova. Participanții au fost anunțați prin email, precum și telefonic privind acceptul de a participa la Programul guvernamental DOR Diasporă*Origini*Reveniri.

Rezultat: participanții s-au înregistrat la program.

IV. Desfășurarea programului

Informarea participanților privind desfășurarea Programului DOR 2023 a avut loc prin intermediul poștei electronice, mesageriei Facebook și a grupului WhatsApp creat în contextul menținerii dialogului dintre părinții participanților, mentori și organizatori, transmiterii informațiilor solicitate, dar și a unor materiale foto/video privind activitățile în care sunt implicați copiii. Toți participanții înscriși la programul DOR au primit mesaje de informare prin intermediul acestor platforme. Totodată, fiecare participant în parte, conform formularelor de aplicare, a fost invitat individual să aprecieze pagina de Facebook DOR. De asemenea, pe data de 05.07.2023, Biroul relații cu diaspora a organizat o ședință în format online cu toți părinții și participanții la Program. În cadrul evenimentului a fost prezentată informația referitoare la desfășurarea Programului, aspecte logistice, agenda, dar și alte subiecte de interes comun.

Pentru desfășurarea propriu-zisă a programului, conform cerințelor elaborate, a fost contractată o echipă de traineri specializați în domeniul organizării taberelor de vară și activităților pentru copii.

Conform cerințelor prezentate, echipa, pe parcursul desfășurării programului DOR, a asigurat efectuarea următoarelor acțiuni: elaborarea și consultarea agendei pentru programul DOR 2023 (atelier, sesiuni cognitive de cunoaștere a limbii și istoriei, dansului și cântecului popular, tradițiilor și culturii, bucătăriei tradiționale, activități de cunoaștere a situației țării de origine, activități sportive și recreative, excursii la locuri istorice/turistice din Republica Moldova și/sau vizite la Chișinău); organizarea sosirii și plecării participanților, precum și însoțirea acestora în caz de necesitate, pregătirea mapelor/ecusoanelor/diplomelor pentru participanți, albumelor, repartizarea participanților pe camere, participarea invitaților speciali (meșteri populari, artiști, scriitori, etc.) pregătirea materialelor necesare pentru desfășurarea atelierelor.

Cea de-a XI-a ediție a programului DOR a adunat participanți din mai multe țări așa precum Germania, Italia, Franța, Marea Britanie, Irlanda, Grecia, Portugalia, Iordania, Federația Rusă, și Republica Moldova.

Rezultat: programul s-a încheiat în termen cu indicatori de succes.

Descrierea activităților și atelierelor

Bun venit ACASĂ!	Jocuri de cunoaștere
Hai la joacă pe tolocă	Gimnastica matinală, dansuri energetice organizate dimineața pe muzica tradițională moldovenească, dar și alte stiluri îndrăgite de participanți
Agenda DOR. Obiective. Reguli. Așteptări	În cadrul acestei activități trainerii au prezentat agenda programului într-un mod interactiv, au discutat cu participanții care sunt obiectivele și regulile.
Jocul prietenilor	Jocuri de cunoaștere, de spargere a gheții, lucrul individual și de formare a echipelor, discuții despre tradițiile și obiceiurile cunoscute de participanții programului.

Casa mare – Familia DOR	Activitate în care participanții împreună cu trainerii aleg denumirea și motto-ul echipelor, vor confecționa emblema echipelor și vor face numere artistice
Hora din Moldova	Activitate culturală
La Taifas cu Dan Perciun, ministrul educației și cercetării	Discuții cu Ministrul educației și cercetării
Șezătoare	Atelier organizat de Ecaterina Popescu, meșter popular care va prezenta elementele specifice ale portului popular din regiune
Atelier culinar cu Nata Albot	În cadrul acestui atelier culinar Nata Albot și cu 3 gospodine vor realiza împreună cu copiii un atelier culinar
De-ai noștri Olimpici	Reprezentanții Federației Naționale de Judo va vorbi copiilor despre rezultatele obținute în domeniu
Jocul stațiilor nocturne	Activitate desfășurată pe grupuri a câte 23/27 copii. Fiecare copil are câte o lumânare care simbolizează focul recunoștinței și a purității, copiii sunt așezați în cerc și vorbesc doar cei care țin lumânarea. În cadrul acestei activități copiii realizează celorlalți de ce sunt recunoscători, ce le face să se simtă bine și ce nu. Această activitate este extrem de importantă pentru a întări relațiile de prietenie dintre participanți
Deschiderea oficială cu Maia Sandu, Președinta RM	Deschiderea oficială va fi realizată cu participarea Dnei Președinte. În cadrul evenimentului copiii vor prezenta un mini concert și o sesiune de întrebări răspunsuri, o poză de grup. La deschiderea oficială vor fi prezenți și părinți
La taifas cu Zimbărele	Discuții, sesiune de întrebări răspunsuri cu Victoria Roșca.
Atelier teatral cu Teatrul popular	Înscenarea unei piese de teatru
Teatrul Popular	Prezentarea piesei de teatru
DOR are talent	Activitate culturală în cadrul căreia sunt prezentate talentele copiilor
Excursie Orheiul Vechi, să ne cunoaștem țara	Vizita la muzeu, vizitarea bisericii rupestre și a principalelor atracții din zonă.
Pictură pe stofă	Îndemnați de un mentor participanții vor picta elemente ale portului popular
Cioplitul în lemn	Atelier cu Grigore Postîrnac, meșter popular, cioplitul în lemn, confecționarea

	tacâmurilor alimentare/instrumente muzicale
Turism pedestru	Activitate sportivă
CARBON	Proiecție film, discuții cu regizorul Ion Borș și actorul Ion Coșeru.
Excursie la Pohrebea	Pohrebea Village Quest, organizat de Activis. Împărțiți în 6 echipe, tinerii au primit indicii și au găsit locații ascunse, au aflat mai multe despre istoria bisericii din Pohrebea și au gustat apa izvorului din sat.
Depănăm amintiri	Activitate culturală, concert prestația tinerilor
Sportul tradițional	Jocuri sportive tradiționale
Dansul Popular	În cadrul acestui atelier participanții vor fi inițiați în cultura coregrafică națională
Pictură pe lemn	Pictarea pe lemn e elementelor tradiționale regăsite artizanatul autohton
Unde joacă moldovenii	Prezentarea la final de zi a unui dans învățat cu coregrafii
Întâlnire cu Prim-ministrul Dorin Recean	Excursie la Guvern, discuții cu Dnul Recean, poză de grup
Hora DORuleților	Horă realizată de DORuleți în Piața Marii Adunări Naționale
Excursie la Parlamentul RM	Înscenarea unei sesiuni plenare, discuții cu Președintele Parlamentului Igor Grosu
Școala Viitorului	Vizitarea școlii viitorului, cunoașterea elementelor inovative
Azi e nuntă-n sat la noi	Înscenarea unei nunți tradiționale moldovenești Nuntă cu Pasha Parfeni

Evaluarea trainerilor

Cu suportul trainerilor toate activitățile și acțiunile propuse în Agenda DOR 2023 au fost desfășurate cu succes, fapt ce a permis mediatizarea pozitivă, precum și satisfacerea deplină a așteptărilor părinților.

Mai mult ca atât, trainerii au reușit să consolideze legăturile emoționale și de identitate ale participanților, aceștea fiind din țări diferite, culturi diferite, limbi vorbite diferit, astfel creându-le spațiu de descoperire a identității personale, de grup și legăturii cu Republica Moldova.

Atelierele au fost organizate interactiv, cu participarea tuturor copiilor, în cadrul acestora participanții au pregătit câte un obiect al lor final, de ex. la atelierul de cioplit în lemn fiecare copil a confecționat un fluier, au cunoscut obiceiuri naționale, elemente ale dansului popular, interpreți naționali, etc.

S-a depus maxim efort în crearea unei atmosfere prietenoase atât între participanți cât și între echipă și participanți, confirmare a acestei legături emoționale a lipsa unor obiecții din partea participanților/părinților, precum și ultima zi când au existat multe lacrimi de rămas bun spre satisfacția părinților argumentată prin numeroasele comentarii recepționate de Biroul relații cu diaspora.

Este important de menționat durabilitatea parteneriatului dintre BRD și echipa de traineri, care asigură realizarea cu succes a Programului. Echipa contractată nu doar realizează acțiunile în conformitate cu Caietul de sarcini, dar se dedică la cote maxime copiilor, demonstrează empatie, flexibilitate și toleranță.

Evaluarea copiilor

Urmare a discuțiilor cu participanții privind evaluarea activităților, aceștia au venit următoarele sugestii:

- De a organiza Programul DOR și anul viitor;
- De a micșora vârsta de participare;
- De a menține nivelul cazării;
- De a menține conexiunile și prietenii cu echipa de traineri;
- De a îmbunătăți alimentația;
- De a modifica perioada de desfășurare a Programului (mulți copii încep anul școlar în august și nu pot participa la DOR);
- Copii au apreciat foarte mult atelierele tradiționale și invitații speciali;
- În general tuturor copiilor le-a plăcut la tabăra DOR și cei care au venit pentru prima dată și-au exprimat dorința de a mai veni și la următoarele ediții.

Propuneri:

- Asigurarea continuității activităților și după finisarea Programului DOR, implicarea tinerilor talentați în programele culturale realizate de Cancelaria de Stat prin intermediul Biroului relații cu diaspora;
- Implicarea participanților care au depășit vârsta de participare în activități de voluntariat în cadrul Programului;
- Contractarea și menținerea parteneriatului durabil cu aceeași echipă de traineri și organizatori în scopul asigurării succesului Programului și în următorii ani;
- Îmbunătățirea/modernizarea meniului copiilor;
- Amenajarea punctului medical într-o cameră de cazare, pentru o atmosferă prietenoasă copiilor și cu acces direct la baie;
- Modificarea perioadei de desfășurare a Programului pentru a oferi copiilor din mai multe țări posibilitatea de participare;
- Mai multe ateliere practice legate de meșteșugurile, arta tradițională;
- Invitarea interpreților autohtoni în conformitate cu preferințele și vârsta participanților.

Mesaje/comentarii

În general, menționăm comentariile și impresiile pozitive în adresa Programului, Agendei, mentorilor și organizatorilor. BRD a recepționat mesaje de grațitudine și recunoștință, privind activitatea copiilor lor la DOR. Părinții au fost plăcut surprinși de surprizele de care au avut parte copiii, de relațiile stabilite cu trainerii și grija celor din urmă pentru participanți. În continuare, prezentăm drept exemplu unele comentarii plasate pe rețelele de socializare.

Paginile de Facebook BRD și DOR:

Elena Chise: Frumoase tradiții au fost transmise DoR-uletilor! 🙌🙌 Bravo, echipa taberei Dor! 🙌🙌 Bravo, Ирина Бабухина 🙌🙌

Elena Chise: Боаге Андрей sunteti minunați 🙌

Olga Pavalean: Andrei Boaghe, cei mai minunați! Mulțumim pentru emoții!

Vorbește cu Nika românește: Câte zâmbete! Câți emoții! Savurați din plin vacanță!

Rodica Slovineanu: Ce tare! ❤️ Nu mă mir, de ce copilul meu a uitat de mine 😂, la câte activități au.

Alina Golubenco Cazacu: Bravo BRD!!! Brava la toți !, pentru organizarea frumoasa, pentru munca depusă cu suflet. Mulțumim mult Nadejda Zubco

Tatiana Larii: Mulțumim BRD sinteti f bravi

Tatiana Raischi: Bravo!!!

Vremis Maria: Bravo BRD!

Marina Kozhukhar: Bravo! 🌸🌸🌸 Copii fericiți! 😄😄😄

Olga Pavalean: Cei mai tari ! Cea mai minunată echipă! Aplaudabil tot ce faceți! Mulțumim 🙌

Vasilisa Gindea: Bravo. Mult succes.

Anexe:

1. Sinteza zilei;
2. Agenda DOR 2023.

Sinteza zilelor Programului DOR

Sinteza zilei de 08.08.2022

În prima zi de Program, participanții alături de părinți și rude au fost salutați de către Secretarul de Stat al Cancelariei de Stat, Adrian Băluțel, care le-a dorit să aibă parte de o vacanță de vis în Republica Moldova.

Nadejda Zubco, șefa Biroului relații cu diaspora le-a mulțumit participanților, pentru interesul manifestat față de Program și pentru entuziasmul de a comunica în limba română, chiar dacă sunt stabiliți în alte țări ale lumii. Șefa BRD s-a referit și la importanța păstrării conexiunii membrilor diasporei cu Republica Moldova.

Ulterior, copiii și tinerii au fost transportați la Pensiunea Holercani, locul desfășurării Programului, unde au fost întâmpinați călduros de echipa de mentori. Au urmat apoi procedurile privind cazarea și repartizarea pe echipe. În ultima parte a zilei, au fost organizate activități de spargere a gheții, care le-au dat posibilitatea să se cunoască, să interacționeze între ei, să-și împărtășească impresiile și unele cunoștințe despre Republica Moldova.

Totodată, a fost desfășurat un eveniment introductiv în care au fost prezentați mentorii, echipa de salvatori, polițiști, doctorul Taberei, dar și reprezentantul BRD, persoanele responsabile de sănătatea și siguranța copiilor. Au fost de asemenea explicate regulile, programul zilei, infrastructura Pensiunii, Agenda.

Sinteza zilei de 09.08.2022

Ziua de miercuri a fost una specială pentru participanții la Programul guvernamental Diasporă Origini Reveniri „DOR” deoarece i-a onorat cu prezența Președinta Maia Sandu.

Șefa statului a întrebat tinerii cum se simt și dacă le place Republica Moldova, încurajându-i să împărtășească exemple de bune practici din societatea din care vin, care ar putea fi preluate și implementate acasă.

Tinerii au avut oportunitatea să afle care sunt scriitorii, operele cărora au impresionat-o pe șefa statului. Aceștia s-au interesat de parcursul profesional al Președintei, de rădăcinile sale, de conexiunea cu locul de baștină și valorile moștenite din familie.

Cea de-a doua zi de Program a fost marcată și de primele misiuni pe care le-au avut de îndeplinit DORuleții. Astfel, aceștia au alcătuit slogane și au identificat denumiri pentru fiecare din cele 4 echipe – „Nemurele” „Paparude”, „Cumetrii” și „Lăutarii”. A urmat activitatea de seară în care au fost efectuate prezentările echipelor alături de mentori.

Sinteza zilei de 10.08.2022

Ziua de 10 august a venit cu o nouă surpriză pentru participanții la Programul guvernamental „DOR”. De această dată tinerii au fost vizitați de ministrul educației și cercetării, Dan Perciun. Aceștia au împărtășit impresii și emoții din cadrul activităților pe care le desfășoară la tabără, despre locurile pe care le-au îndrăgit din Moldova. Totodată, copiii au adresat întrebări, având parte de un dialog interactiv cu ministrul discutând și despre sistemele de învățământ din statele din care vin, despre materiile preferate dar și prioritățile Ministerului Educației și Cercetării vis-a-vis de îmbunătățirea sistemului de învățământ moldovenesc.

Ziua a continuat cu desfășurarea Atelierului privind costumele populare, prezentat de doamna Ecaterina Popescu, meșter popular, membră a Uniunii Meșterilor Populari din Moldova. Doamna Popescu le-a povestit copiilor despre elementele costumului popular pentru femei cât și pentru bărbați, deosebirea dintre Cămașa cu altiță și le, elementele ce le definesc, dar și specificul regional al acestora.

O activitate nu mai puțin interesantă a fost atelierul culinar cu Nata Albot. Participanții au avut parte de discuții interesante despre bucătăria tradițională, au împărtășit cunoștințe privind bucătăria statelor de reședință ale DORuleților. Ulterior, copiii au fost divizați în 4 echipe și au gătit 4 feluri de mâncare tradițională: colțunași cu cartofi, plăcinte cu brânză, sarmale și cornulețe cu dulceață de trandafir.

Ziua a culminat cu o întâlnire cu medaliații olimpici, reprezentanții selecționatei naționale, judokanii Denis Vieru, Victor Sterpu, Radu Izvoreanu, și Vadim Zaharia. Sportivii au povestit despre Judo, etimologia cuvântului, noțiuni și tehnici de bază, totodată promovând importanța modului sănătos de viață. Copiii la rândul lor le-au adresat întrebări despre cât se antrenează pentru a avea așa performanțe, despre ce fac în timpul liber, cum reușesc să combine viața de familie și sportul de performanță.

De asemenea, invitații au demonstrat câteva tehnici în practică, atât între ei, cât și cu implicarea DORuleților, iar apoi chiar și a mentorilor.

Sinteza zilei de 11.08.2022

Cea de-a patra zi de Program a marcat Deschiderea oficială, ce a implicat vizita părinților și rudelor copiilor înregistrați la DOR. Participanții au avut ocazia să își prezinte echipele, sloganele învățate dar și mici numere artistice. Au urmat discuțiile cu părinții, schimbul de impresii, dar și dialogul cu mentorii și reprezentanții BRD privind subiectele de interes comun.

Programul a continuat cu o întâlnire cu Victoria Roșca, fondatoarea proiectului Zîmbărele și a Teatrului popular, însoțită de colegii de scenă. După dialogul cu invitații, copiii au fost implicați într-un atelier de teatru, cu ghidarea actorilor Teatrului popular, în care au scris o piesă de teatru, au pus-o în scenă, au filmat și au montat video-ul.

Ulterior, conform agendei, filmulețele create de copii au putut fi vizionate de toți participanții. Totodată, au fost împărtășite impresiile publicului, ale echipelor de creație, dar și a echipei de actori.

Sinteza zilei de 12.08.2022

Ziua respectivă a fost dedicată vizitării Complexului muzeal Orheiul vechi, situat în valea Răutului. Aici copiii au avut ocazia să viziteze Centrul de Vizitatori al Complexului Muzeal în care au aflat file din istoria țării, dar și informații interesante despre strămoșii noștri. De asemenea, copiii au putut admira colecții impresionante de obiecte de patrimoniu, care conțin circa 6000 piese de inventar (unelte, arme, sticlă, monede ș.a.) și peste 100 mii fragmente de ceramică.

De asemenea, vernisarea a inclus elemente etnografice: țesături, haine tradiționale țărănești, podoabe din metal ș.a. Sub forma unor variate expoziții tematice în incinta complexului se regăsesc elemente de arhitectură medievală și modernă.

A urmat vizita la schitul rupestru „Peștera”, Biserica „Nașterea Maicii Domnului” și alte atracții turistice din împrejurimi.

Seara a fost încununată de evenimentul cultural „DOR are talent”, în care participanții din cadrul programului au avut oportunitatea să își demonstreze talentele, pasiunile, dar și emoțiile. Peste 20 de copii au dansat, interpretat piesele preferate, au cântat la instrumente muzicale, creând o atmosferă deosebită și o conexiune puternică între participanți, mentori, consolidând spiritul de echipă în marea familie DOR.

Sinteza zilei de 13.08.2022

Duminică, DORuleții au avut programate un șir de ateliere menite să aducă în prim-plan valorile naționale, tradițiile, meșteșugăritul.

Îndemnați de invitații speciali traineri, copiii au pictat elemente tradiționale, au aflat despre cromatică specifică acestor elemente, simboluri ce ne caracterizează ca națiune.

Nu în ultimul rând, copiii au cunoscut unul dintre meșteșugurile tradiționale – cioplitul în lemn. Sculptura lemnului este o parte definitorie a culturii străvechi, cultură valorificată și astăzi prin anumite părți ale țării. Experiența meșterilor populari pare să fi rămas nealterată reușind să încante tinerele generații prin obiectele de artă create cu măiestrie. De această dată, ghidați de un meșter popular, participanții au învățat să cioplească fluier. Copiii au învățat că fluierul este un instrument muzical confecționat cu multă răbdare și pasiune. Prima dată trebuie ales lemnul, în cazul respectiv a fost salcia, apoi lemnul a fost sfredelit, i s-au făcut ”ochii”, i s-a pus dopul, rezultatul fiind un fluier unic.

O activitate nu mai puțin apreciată de DORuleți a fost turismul pedestru, o componentă a turismului sportiv, în cadrul căreia au putut dezvolta calitățile fizice cu perfecționarea aptitudinilor psihice.

Un moment deosebit al zilei, a fost vizionarea filmului artistic 100% moldovenesc CARBON. Au urmat apoi întâlnirea cu regizorul filmului Ion Borș și unul dintre actori, Ion Coșeru. Invitații au fost asaltați cu întrebări, au împărtășit secrete de culisele filmărilor, dar și au vorbit despre cele mai mari provocări în procesul de creare a unui film autohton.

Sinteza zilei de 14.08.2022

De o experiență memorabilă au avut parte cei 100 de copii ai taberei DOR care au participat la questul Pohreba Village Quest, organizat de Activis, cu sprijinul PNUD și al Elveției. Împărțiți în 6 echipe, tinerii au primit indicii și au găsit locații ascunse, au aflat mai multe despre istoria bisericii din Pohreba și au gustat apa izvorului din sat.

O activitate importantă la final de zi a fost „Depănăm amintiri”, desfășurată în 4 grupuri. În cadrul acestei activități copiii și-au deschis sufletul și au relatat celorlalți de ce sunt recunoscători, ce le face să se simtă bine și ce nu. Această activitate este extrem de prețioasă pentru a consolida relațiile de prietenie între participanți și mentori.

Sinteza zilei de 15.08.2022

Noi ateliere au bucurat participanții programului. Sportul Tradițional – i-a animat pe tineri și i-a provocat să cunoască jocuri tradiționale din spațiul românesc: țurca, aruncarea buzduganului și oina.

Dansul Popular - în cadrul acestui atelier copiii au fost inițiați în cultura coregrafică națională, au cunoscut diversele tipurile de dans popular. Participanții au fost repartizați în 4 grupuri și au învățat câte un dans care ulterior a fost prezentat la activitatea de încheiere a zilei. Coregraf a fost Andrei Tătaru, conducător artistic al ansamblului de dansuri populare ”Speranța”, fost solist al ansamblului național academic de dansuri populare “Joc”.

Atelierul de pictură, a aprofundat cunoștințele DORuleților despre motivele tradiționale, semnificația acestora.

Sinteza zilei de 16.08.2022

De un o agendă interesantă s-au bucurat tinerii în penultima zi de Program. Aceștia au călătorit la Chișinău unde s-au întâlnit cu Prim-ministrul Republicii Moldova, Dorin Recean. Dialogul a fost unul interactiv, în care copiii au adresat întrebări Premierului și au fost provocați la rândul lor să povestească despre impresiile referitoare la DOR.

În mod tradițional, a urmat Hora DORuleților în Piața Marii Adunări Naționale, un dans simbolic al liniștei și solidarității sufletești.

O surpriză care nu a fost prevăzută în agendă, a fost vizita la Muzeul Național de Istorie a Moldovei. Copiii au vizitat sălile care găzduiau expoziții dedicate Sărbătorilor naționale, diorama „Operația Iași-Chișinău”, aflând totodată file importante din istoria țării.

A urmat apoi o vizită la Parlamentul Republicii Moldova, unde participanții au fost salutați de Președintele Parlamentului, Igor Grosu. A continuat o sesiune de întrebări răspunsuri în care copiii au fost curioși să afle despre studiile, cariera, activitatea de zi ci zi, dar și cel mai important proiect votat în plen. De asemenea, copiii au fost antrenați în câteva activități interactive, în care s-au simțit cum este să fii în rolul de deputat.

Următoarea destinație a fost Clasa viitorului. Copiii au aflat informații utile despre acest proiect inedit, au descoperit și au testat echipamentele moderne ca:

Drone, Snap Circuits, Lego, Ochelari VR, Adafruit, Ozobot, Microscop digital și Makey Makey. În acest sens, DORuleții au împărtășit din experiența sistemului de învățământ din țările în care locuiesc, menționând și unele echipamente întâlnite de ei în școlile din străinătate.

Seara a culminat cu înscenarea unei nunți tradiționale, având în rolurile principale participanții la DOR. Astfel, tinerii au făcut cunoștință cu obiceiurile moldovenești legate de această etapă a vieții, au dansat dansuri populare, au cunoscut muzica autohtonă. Surpriza serii a fost prezența la eveniment a îndrăgitului interpret Pasha Parfeni, care a avut un program deosebit, a interacționat cu copiii, dăruindu-le emoții de neuitat.

Sinteza zilei de 17.08.2022

În ultima zi a programului a fost organizată plecarea copiilor la Chișinău unde erau așteptați de părinți și rude. Totodată, DORuleții au fost întâmpinați și de echipa Biroului relații cu diaspora, care a pregătit pentru ei o ultimă surpriză. Fiecare participant a primit în dar câte un album cu fotografii din timpul taberei, pentru a menține vii amintirile și emoțiile din aceste 10 zile de Program.

Anexa nr. 2 Agenda Programului

	Marti 08.08	Miercuri 09.08	Joi 10.08	Vineri 11.08	Sâmbătă 12.08	Duminică 13.08	Luni 14.08	Marti 15.08	Miercuri 16.08	Joi 17.08	
8:00 – 8:30		Hai la joacă pe tolocă!	Hai la joacă pe tolocă!	Hai la joacă pe tolocă!	Hai la joacă pe tolocă!	Hai la joacă pe tolocă!	Hai la joacă pe tolocă!	Hai la joacă pe tolocă!	Hai la joacă pe tolocă!	Hai la joacă pe tolocă!	
8:30 – 9:30		Dejun	Dejun	Dejun	Dejun	Dejun	Dejun	Dejun	Dejun	Dejun	
9:30-11:00		-Agenda DOR -Obiective -Reguli -Așteptări	La Taifas cu Dan Perciun, ministru MEC	Deschiderea oficială	Excursie la Orheiul Vechi	Pictura pe stofă/ Cioplitul în lemn/ Turism pedestru	Excursie la Pohrebea	Sportul tradițional/ Dansul popular/ Pictura pe lemn/ Pănuși	Întâlnire cu Prim-ministrul Dorin Recean	Plecarea	
11:00-11:30		De-ale gurii	De-ale gurii			De-ale gurii		De-ale gurii			De-ale gurii
11:30-13:00		Jocul prietenilor	Șezătoare			Pictura pe stofă/ Cioplitul în lemn/ Turism pedestru		Sportul tradițional/ Dansul popular/ Pictura pe lemn/ Pănuși			
13:00-15:00		Ospăț	Ospăț			Ospăț		Ospăț	Ospăț		Ospăț
15:00 – 16:30	Întâmpinarea participanților	La Taifas cu Maia Sandu, Președinta RM	Atelier culinar cu Nata Albot	La taifas cu Zâmbărele	Să ne cunoaștem țara!	Șezătoare/ Pictura pe stofă/ Cioplitul în lemn/ Turism pedestru	Excursie la Pohrebea	Sportul tradițional/ Dansul popular/ Pictura pe lemn/ Pănuși	Excursie la Parlamentul RM La taifas cu Igor Grosu, Președinte a Parlamentului		
16:30 – 17:00	Transfer înregistrarea Cazare	De-ale gurii	De-ale gurii	De-ale gurii		De-ale gurii		De-ale gurii	De-ale gurii	De-ale gurii	
17:00 – 18:30		Familia DOR	De-ai noștri Olimpici	Atelier teatral cu Teatrul popular		Pictura pe stofă/ Cioplitul în lemn/ Turism pedestru		Sportul tradițional/ Dansul popular/ Pictura pe lemn/ Pănuși	Școala Viitorului		
18:30-19:00	La taifas	La taifas		La taifas	La taifas	La taifas	La taifas	La taifas			
19:00 – 20:00	Cina	Cina	Cina	Cina	Cina	Cina	Cina	Cina	Cina festivă		
20:30	Bun venit ACASĂ!	Hora din Moldova	Jocul stațiilor nocturne	Teatrul Popular	DOR are talent!	CARBON	Depănăm amintiri!	Unde joacă moldovenii...	Azi e nuntă-n sat la noi		
23:00	Somn ușor!	Somn ușor!	Somn ușor!	Somn ușor!	Somn ușor!	Somn ușor!	Somn ușor	Somn ușor!	Somn ușor!		